

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 21. 12. 2022

**Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.
Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2022/00188**

Služba: radiokompas.sk
Poskytovateľ: Alternatívne spravodajstvo

Služba: <https://www.youtube.com>, kanál Rádio Kompas
Poskytovateľ: Alternatívne spravodajstvo

Služba: <https://www.facebook.com/radkomp>
Poskytovateľ: Alternatívne spravodajstvo

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2022/00188 smerujúci voči službám umiestneným na internetových stránkach radiokompas.sk, <https://www.facebook.com/radkomp> (videozáznam *Ing. Martin Beluský, Phd. Kandidatúra na post predsedu TTSK*), <https://www.youtube.com/channel/UCsH6Gjc6pm-kuocIRcoe-kg> (videozáznam *O kandidatúre na post predsedu TTSK Vám porozpráva Martin Beluský v relácii Dve na jedného 11.10.2022*) a uznala tento podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 2. 1. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 21. 12. 2022

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2022/00188 zo dňa 18. 10. 2022
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Dve na jedného (Rozhovor s kandidátom na župana TTSK)
Deň a čas záznamu: 20. 10. 2022 o cca 14:29 h
Označenie podľa JSO: -

Služba: radiokompas.sk
<https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas
<https://www.facebook.com/radkomp>

Poskytovateľ: Alternatívne spravodajstvo

Dátum: 14. 12. 2022

OBSAH PODNETU:

„Datum vysielaania alebo poskytnutia obsahu : 2022-10-11

Priblizny cas vysielaania alebo poskytnutia obsahu : 16:00

Nazov programovej sluzby alebo avms : Rádío Kompas <http://radiokompas.sk/>,

<https://www.facebook.com/radkomp>

Predmet podnetu : Dobrý deň,

podávam podnet na porušenie Zákona č. 308/2000 Z. z. Zákon o vysielaaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách pod na vysielaateľa Rádío Kompas

(<http://radiokompas.sk/>, <https://www.facebook.com/radkomp>,

<https://www.youtube.com/channel/UCsH6Gjc6pm-kuoclRcoe-kg>) a to na konkrétne reláciu:

Rozhovor s kandidátom na župana TTSK:

https://www.youtube.com/watch?v=Lj03NNYM35s&ab_channel=R%C3%A1dioKompas,

ktoré boli vysielaané na webe Rádía Kompas a sociálnych sieťach Facebook a Youtube.

Ide o porušenie paragrafov

§ 19, bodu 1 "a" a "b" na Ochranu ľudskej dôstojnosti a ľudskosti (1), a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, b) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

§ 16, bodu (2) c) zabezpečiť, aby programy a ostatné zložky programovej služby a audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie vysielaané a poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitnými predpismi.22)

§ 16, bodu (3) Vysielaateľ je povinný a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielaanej programovej služby, b) zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských program.

d'akujem za vybavenie podnetu. “

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej aj „ZMS“):

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje

a) práva a povinnosti poskytovateľa obsahovej služby, ktorým je

1. vysielaateľ,
2. poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
3. prevádzkovateľ retransmisie,
4. poskytovateľ multiplexu,
5. poskytovateľ platformy na zdieľanie videí,
6. poskytovateľ obsahovej služby, ktorý nie je uvedený v prvom bode až piatom bode,

§ 8

Komunikáty

(1) Program je

a) zvukový komunikát tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielaateľa alebo

b) audiovizuálny komunikát, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby

vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

(3) Video vytvorené užívateľom je súbor pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku predstavujúci, bez ohľadu na jeho trvanie, samostatnú položku, ktorú vytvoril užívateľ a na platformu na zdieľanie videí nahral tento užívateľ alebo akýkoľvek iný užívateľ.

§ 13

Vymedzenie obsahovej služby

(1) Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelineárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2) Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

(3) Obsahovou službou je aj doplnková služba vysielania.

(4) Obsahovou službou nie je

a) služba, pri ktorej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť zabezpečuje účastníkovi výlučne pripojenie k službe bez ďalšieho vplyvu tohto poskytovateľa na obsah služby a ponuku obsahu, najmä hlasová služba a pripojenie k internetu,

b) služba zabezpečujúca prístup k obsahovej službe, najmä distribúcia signálu obsahovej služby a služba podmieneného prístupu k obsahovej službe,

c) výkon verejnej správy poskytovaný prostredníctvom siete alebo telekomunikačného zariadenia (ďalej len „služby elektronickej verejnej správy“).

§ 16

Obsahová služba a sloboda príjmu

(1) Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.

(2) Zakázať príjem obsahovej služby, ktorá je poskytovaná verejne, možno iba na základe zákona a v jeho medziach.

§ 18

Programová služba

(1) Programová služba je služba,

- a) ktorá je primárne hospodárskej povahy,
- b) ktorá je poskytovaná ako zámerné časové usporiadanie programov a iných zložiek tejto služby vytvárajúce uzavretý, simultánne prijímateľný celok,
- c) ktorej základným účelom alebo základným účelom jej oddeliteľnej časti je umožniť sledovanie programov,
- d) za ktorú je redakčne zodpovedný vysielateľ,
- e) ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete a
- f) ktorá je poskytovaná s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.

§ 19

Vysielateľ a vysielanie

(1) Vysielateľ je osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah programovej služby a časové usporiadanie jednotlivých zložiek programovej služby, ktorú vysielala alebo ktorú necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou.

(2) Na účely tohto zákona sa za vysielateľa považuje

- a) vysielateľ zriadený zákonom¹³⁾ (ďalej len „verejnoprávny vysielateľ“),
- b) vysielateľ, ktorý má povinnosť požiadať o autorizáciu vysielania programovej služby (ďalej len „autorizácia vysielania“) podľa tohto zákona a nie je verejnoprávny vysielateľom (ďalej len „oprávnený vysielateľ“).

(3) Vysielanie programovej služby prostredníctvom internetu je šírenie programovej služby výhradne prostredníctvom internetu (webcasting).

(4) Vysielanie programovej služby je šírenie pôvodnej kódovanej alebo nekódovanej programovej služby, a to

- a) rozhlasovej programovej služby vrátane jej doplnkových služieb vysielania (ďalej len „vysielanie rozhlasovej programovej služby“) alebo
- b) televíznej programovej služby vrátane jej doplnkových služieb vysielania (ďalej len „vysielanie televíznej programovej služby“).

§ 20

Všeobecné povinnosti vysielateľa

(4) Vysielateľ je povinný

- c) zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾

18) § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúceho aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

§ 26

Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie

- (1) *Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie je služba,*
- a) *ktorá je primárne hospodárskej povahy,*
  - b) *ktorej základným účelom alebo základným účelom jej oddeliteľnej časti je umožniť sledovanie programov v momente, ktorý si užívateľ zvolil,*
  - c) *ktorá je poskytovaná na osobitnú žiadosť užívateľa na základe katalógu programov zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,*
  - d) *za ktorú je redakčne zodpovedný poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,*
  - e) *ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete a ktorá je poskytovaná s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.*

(2) *Audiovizuálnou mediálnou službou na požiadanie nie je poskytovanie zvukových záznamov na požiadanie.*

§ 28

Základné povinnosti poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie

- (3) *Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný*
- b) *zabezpečiť, aby programy a iné zložky audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾*

18) § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

§ 61

Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

- (1) *Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie*
- a) *propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčováním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,*
  - b) *šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,*
  - c) *propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,*
  - d) *bezdôvodne zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obe trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.*

§ 99

Obmedzenia iných foriem propagácie

Vysielanie politickej propagácie alebo oznamu propagujúceho náboženstvo alebo ateizmus sa zakazuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁶⁴⁾

64) § 10 a 11 zákona č. 181/2014 Z. z. v znení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov:

§ 14

Zverejňovanie informácií o kandidujúcich subjektoch počas volebnej kampane

(1) Zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve je 48 hodín pred začiatkom volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané.

§ 17

Volebné prieskumy

V čase 14 dní pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania je zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov. Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta alebo druhé kolo volieb predsedu samosprávneho kraja, výsledky volebných prieskumov je zakázané zverejňovať v čase sedem dní pred dňom konania druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ podnetu namietal, že Rádio Kompas v rozhovore s kandidátom na župana TTSK porušil ochranu ľudskej dôstojnosti a ľudskosti, spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahoval do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, propagoval násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecoval nenávisť, znevažoval alebo hanobil na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine, nezabezpečil, aby programy a ostatné zložky programovej služby a audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie vysielané a poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitnými predpismi a taktiež porušil povinnosť zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby, zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov.

Podávateľ podnetu v podaní uviedol znenia § 16 a § 19 zákona č. 308/2000 Z. z., ktorý bol účinný do 31. 7. 2022. Podnet budeme posudzovať podľa ZMS účinného od 1. 8. 2022. Pôvodné ustanovenia nahradili § 25, § 28 a § 61 ZMS, ktorých obsah a význam je podobný.

a) služba radiokompas.sk

V podaní bola uvedená internetová adresa <http://radiokompas.sk/>. Po zadaní adresy, ktorá bola uvedená v podnete, do internetového prehliadača sa adresa zmenila na adresu radiokompas.sk. Monitorovaním internetovej stránky radiokompas.sk bolo zistené, že na nej bol umiestnený jeden videozáznam (*Exkluzívny rozhovor s otcom strelca z teplárne*), texty a obrázky. Služba obsahovala podstránku s označením „živé vysielanie“, ktorá v určených dňoch a časoch mohla obsahovať naživo šírené zvukové komunikáty.

Na internetovej stránke nebol umiestnený videozáznam, ktorý by obsahoval „Rozhovor s kandidátom na župana TTSK“.

b) služba www.youtube.com

V podaní boli uvedené internetové adresy:

<https://www.youtube.com/channel/UCsH6Gjc6pm-kuoclRcoe-kg>,

https://www.youtube.com/watch?v=Lj03NNYM35s&ab_channel=R%C3%A1dioKompas, na ktorých sa nachádzal kanál Rádio kompas s katalógom videozáznamov a videozáznam *O kandidatúre na post predsedu TTSK Vám porozpráva Martin Beluský v relácii Dve na jedného* 11.10.2022, ktorý obsahoval rozhovor s M. Beluským, kandidátom na župana Trnavského samosprávneho kraja.

Najprv budeme skúmať, aké podmienky podľa ZMS služba spĺňa.

Podľa nášho názoru služba nesplňa podmienky vysielania a vysielania programovej služby prostredníctvom internetu podľa § 19 ZMS, pretože nejde o šírenie rozhlasovej programovej služby, televíznej programovej služby a ani programovej služby výhradne prostredníctvom internetu; služba nešíri programovú službu, ktorá je poskytovaná ako zámerné časové usporiadanie programov a iných zložiek tejto služby vytvárajúce uzavretý, simultánne prijímateľný celok (§ 18 ods. 1 ZMS).

Vzhľadom na to, že kanál Rádio Kompas môže mať znaky AVMS, budeme túto časť služby posudzovať podľa § 26 ZMS ako AVMS. Služba umiestnená na internetovej stránke <https://www.youtube.com> obsahuje videozáznamy, ktoré sú pridávané užívateľmi. Monitorovaný videozáznam bol spolu s ďalšími videozáznamami umiestnený v časti, v tzv. kanáli, ktorá bola označená užívateľským menom Rádio Kompas. Údaje o poskytovateľovi kanála nie sú v službe priamo uvedené, avšak na základe prepojenia odkazom uvedeným na internetovej stránke [radiokompas.sk](https://www.radiokompas.sk) a na internetovej stránke <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas sa domnievame, že poskytovateľom služby umiestnenej na internetovej stránke <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas časť Informácie by mohlo byť občianske združenie Alternatívne spravodajstvo.

Podľa § 26 ZMS AVMS je služba:

- a) ktorá je primárne hospodárskej povahy,
  - b) ktorej základným účelom alebo základným účelom jej oddeliteľnej časti je umožniť sledovanie programov v momente, ktorý si užívateľ zvolil,
  - c) ktorá je poskytovaná na osobitnú žiadosť užívateľa na základe katalógu programov zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
  - d) za ktorú je redakčne zodpovedný poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
  - e) ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete
  - f) ktorá je poskytovaná s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.
- a) Primárne hospodárska povaha

Pri posudzovaní skutočnosti, či audiovizuálna mediálna služba na požiadanie je primárne hospodárskej povahy, nie je možné obmedziť sa len na posudzovanie toho, či sa prístup k obsahu takejto služby spolplatňuje. Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (ďalej len „smernica“) definuje audiovizuálnu mediálnu službu (televízne vysielanie alebo audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, ktorá je predmetom regulácie podľa smernice) ako službu v zmysle článkov 49 a 50 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (články 56 a 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). Tieto články definujú služby okrem iného ako „služby, ktoré sú bežne poskytované za odplatu“. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že odplata nemusí mať nutne peňažnú formu. Odplata za poskytovanie danej služby nemusí nutne pochádzať od príjemcu danej služby, ale môže pochádzať aj z iných zdrojov alebo subjektov, avšak medzi poskytovaním danej služby a prijímanou odplatom musí existovať prepojenie (napr. „klasické“ televízne vysielanie, ktoré je bez priameho poplatku pre diváka, pričom vysielateľ má z tejto služby iné príjmy najmä z reklamy). Z judikatúry tiež vyplýva, že na to, aby mala služba hospodársku povahu, by aktivity, ktoré sú súčasťou služby

a ktoré prinášajú ekonomický efekt, nemali byť marginálne k hlavnému účelu poskytovania služby. Všetky tieto znaky je však nutné posudzovať pri každom prípade individuálne. Výskyt reklamných audiovizuálnych videí na stránke služby teda môže byť jedným z indikátorov charakteru danej služby a teda, či je daná služba primárne hospodárskej povahy.

Prístup k jednotlivým videozáznamom nebol obmedzený. Pri prehrávaní jednotlivých videozáznamov a vedľa nich bola umiestnená reklama. Podľa nášho názoru služba môže byť poskytovaná primárne za hospodárskym účelom.

2. Pojem program

Podľa ďalšieho definičného znaku AVMS má byť táto služba určená na sledovanie programov.

Podľa § 8 ods. 1 písm. b) ZMS: „*Program je*

a) zvukový komunikát tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo

b) audiovizuálny komunikát, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.“

Jednotlivé videozáznamy poskytované v rámci služby umiestnenej na internetovej stránke <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas spĺňajú definíciu programu podľa § 8 ods. 1 písm. b) ZMS, keďže ide o audiovizuálne komunikáty zložené z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriace svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom AVMS.

3. Časový moment a spôsob, akým recipient sleduje program

Jednotlivé programy je možné sledovať v momente, ktorý si užívateľ zvolí, prostredníctvom siete internet a príslušného zariadenia pripojeného do tejto siete (teda prostredníctvom elektronických komunikácií). Užívateľ môže tieto programy sledovať na základe jeho osobitnej žiadosti.

4. Redakčná zodpovednosť

Programy boli zoradené podľa dátumu pridania. Podľa nášho názoru, z obsahu služby nie je možné priamo zistiť, či zostavovateľom katalógu je v tomto prípade poskytovateľ celku www.youtube.com alebo poskytovateľ kanálu Rádio Kompas, alebo aký má každý z nich na redakčnej úprave podiel. Domnievame sa však, že vzhľadom na to, že programy a ich radenie v kanáli určuje poskytovateľ kanálu Rádio Kompas, podstatná časť redakčnej zodpovednosti je na ňom, a preto aj on je redakčne zodpovedný poskytovateľ. Domnievame sa, že za obsah služby je redakčne zodpovedný poskytovateľ, občianske združenie Alternatívne spravodajstvo.

5. Účel informovať, zabávať alebo vzdelávať

Kritérium účelu služby zabávať, informovať alebo vzdelávať je podľa nás naplnené, nakoľko táto služba prináša programy z rôznych oblastí života.

6. Široká verejnosť

Spomínané kritérium účelu má byť splnené vo vzťahu k širokej verejnosti. Prístup širokej verejnosti k tomuto obsahu je nevyhnutné posudzovať z hľadiska možnosti verejnosti dostať sa k obsahu takejto služby. V prípade poskytovania takejto služby cez internet sme toho názoru, že je splnené kritérium poskytovania tejto služby širokej verejnosti.

7. Poskytovanie programov ako hlavný účel služby.

Domnievame sa, že služba poskytovaná na internetovej stránke <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas poskytuje iba programy. Vzhľadom na charakter a obsah danej služby je podľa nášho názoru možné skonštatovať, že hlavným účelom tejto služby je poskytovanie programov.

Domnievame sa, že v prípade poskytovanej služby <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas môže ísť o AVMS podľa § 26 ZMS.

c) služba www.facebook.com/radkomp

V podaní bola uvedená aj internetová adresa <https://www.facebook.com/radkomp>, na ktorej sa nachádzal aj videozáznam *Ing. Martin Beluský, Phd. Kandidatúra na post predsedu TTSK*, ktorý obsahoval rozhovor s M. Beluským, kandidátom na župana Trnavského samosprávneho kraja. Videozáznam bol súčasťou účtu Rádio Kompas, časť Videá. Videozáznam bol identický s programom *O kandidatúre na post predsedu TTSK Vám porozpráva Martin Beluský v relácii Dve na jedného 11.10.2022* umiestneným na službe <https://www.youtube.com/channel/UCsH6Gjc6pm-kuoclRcoe-kg>. Najprv budeme skúmať, aké podmienky podľa ZMS služba spĺňa.

Podľa nášho názoru služba nesplňa podmienky vysielania a vysielania programovej služby prostredníctvom internetu podľa § 19 ZMS, pretože nejde o šírenie rozhlasovej programovej služby, televíznej programovej služby a ani programovej služby výhradne prostredníctvom internetu; služba nešíri programovú službu, ktorá je poskytovaná ako zámerné časové usporiadanie programov a iných zložiek tejto služby vytvárajúce uzavretý, simultánne prijímateľný celok (§ 18 ods. 1 ZMS).

Vzhľadom na to, že účet Rádio Kompas časť Videá môže mať znaky AVMS, budeme túto časť služby posudzovať podľa § 26 ZMS ako AVMS. Služba umiestnená na internetovej stránke <https://www.facebook.com/radkomp> poskytuje texty obrázky aj videozáznamy, ktoré sú pridávané poskytovateľom. Monitorovaný videozáznam bol spolu s ďalšími videozáznamami umiestnený v účte Rádio Kompas v časti Videá, ktorá obsahovala iba videozáznamy. Presné údaje o poskytovateľovi kanála nie sú v službe priamo uvedené, avšak na základe prepojenia s internetovou stránkou [radiokompas.sk](https://www.radiokompas.sk) a internetovou stránkou <https://www.youtube.com> kanál Rádio Kompas sa domnievame, že poskytovateľom služby by mohlo byť občianske združenie Alternatívne spravodajstvo.

Podľa § 26 ZMS AVMS je služba:

- a) ktorá je primárne hospodárskej povahy,
- b) ktorej základným účelom alebo základným účelom jej oddeliteľnej časti je umožniť sledovanie programov v momente, ktorý si užívateľ zvolil,
- c) ktorá je poskytovaná na osobitnú žiadosť užívateľa na základe katalógu programov zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
- d) za ktorú je redakčne zodpovedný poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
- e) ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete
- f) ktorá je poskytovaná s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.

a) Primárne hospodárska povaha

Pri posudzovaní skutočnosti, či audiovizuálna mediálna služba na požiadanie je primárne hospodárskej povahy, nie je možné obmedziť sa len na posudzovanie toho, či sa prístup k obsahu takejto služby poplatňuje. Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (ďalej len „smernica“) definuje audiovizuálnu mediálnu službu (televízne vysielanie alebo audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, ktorá je predmetom regulácie podľa smernice) ako službu v zmysle článkov 49 a 50 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (články 56 a 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). Tieto články definujú služby okrem iného ako „služby, ktoré sú bežne poskytované za odplatu“. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že odplata nemusí mať nutne peňažnú formu. Odplata za poskytovanie danej služby nemusí nutne pochádzať od prijemcu danej služby, ale môže pochádzať aj z iných zdrojov alebo subjektov, avšak medzi poskytovaním danej služby a prijímanou odplatom musí existovať prepojenie (napr. „klasické“ televízne vysielanie, ktoré je bez priameho poplatku pre

diváka, pričom vysielateľ má z tejto služby iné príjmy najmä z reklamy). Z judikatúry tiež vyplýva, že na to, aby mala služba hospodársku povahu, by aktivity, ktoré sú súčasťou služby a ktoré prinášajú ekonomický efekt, nemali byť marginálne k hlavnému účelu poskytovania služby. Všetky tieto znaky je však nutné posudzovať pri každom prípade individuálne. Výskyt reklamných audiovizuálnych videí na stránke služby teda môže byť jedným z indikátorov charakteru danej služby a teda, či je daná služba primárne hospodárskej povahy.

Prístup k jednotlivým videozáznamom nebol obmedzený. Niektoré videozáznamy obsahovali aj informácie kandidátov do volieb do samosprávnych krajov, ktorí prezentovali svoje politické programy a ciele. Domnievame sa, že v týchto videozáznamoch mohlo ísť o propagáciu v prospech politických kandidátov do volieb, a teda určitú formu politickej propagácie. V časti Príspevky boli uvedené odkazy na poskytovateľov kanál na službe Youtube, prostredníctvom ktorého môže poskytovateľ získavať finančné príjmy tým, že sa naň užívateľ pripojí, napríklad aj prostredníctvom odkazov na iných internetových službách a stránkach. Zároveň sa domnievame, že vzhľadom na rovnaký obsah služieb (rovnaké videozáznamy) poskytovaný na platformách Youtube a Facebook je možné vnímať takéto vzájomné prepojenie a odkazovanie ako zámerné zhodnocovania obsahu s využitím sledovanosti a následného, v prípade služby <https://www.facebook.com/radkomp> prepojeného/nepriameho, finančného prospechu. Podľa nášho názoru služba môže byť poskytovaná primárne za hospodárskym účelom.

2. Pojem program

Podľa ďalšieho definičného znaku AVMS má byť táto služba určená na sledovanie programov.

Podľa § 8 ods. 1 písm. b) ZMS: „*Program je*

a) zvukový komunikát tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo

b) audiovizuálny komunikát, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.“

Jednotlivé videozáznamy poskytované v rámci služby umiestnenej na internetovej stránke <https://www.facebook.com/radkomp> časť Videá spĺňajú definíciu programu podľa § 8 ods. 1 písm. b) ZMS, keďže ide o audiovizuálne komunikáty zložené z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriace svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom AVMS.

3. Časový moment a spôsob, akým recipient sleduje program

Jednotlivé programy je možné sledovať v momente, ktorý si užívateľ zvolí, prostredníctvom siete internet a príslušného zariadenia pripojeného do tejto siete (teda prostredníctvom elektronických komunikácií). Užívateľ môže tieto programy sledovať na základe jeho osobitnej žiadosti.

4. Redakčná zodpovednosť

Programy boli zoradené podľa dátumu pridania. Podľa nášho názoru, z obsahu služby nie je možné priamo zistiť, či zostavovateľom katalógu je v tomto prípade poskytovateľ celku [www.facebook.com](https://www.facebook.com/radkomp) alebo poskytovateľ účtu Rádio Kompas, alebo aký má každý z nich na redakčnej úprave podiel. Domnievame sa však, že vzhľadom na to, že programy a ich radenie v kanáli určuje poskytovateľ účtu Rádio Kompas, podstatná časť redakčnej zodpovednosti je na ňom, a preto aj on je redakčne zodpovedný poskytovateľ. Domnievame sa, že za obsah služby je redakčne zodpovedný poskytovateľ, občianske združenie Alternatívne spravodajstvo.

5. Účel informovať, zabávať alebo vzdelávať

Kritérium účelu služby zabávať, informovať alebo vzdelávať je podľa nás naplnené, nakoľko táto služba prináša programy z rôznych oblastí života.

6. Široká verejnosť

Spomínané kritérium účelu má byť splnené vo vzťahu k širokej verejnosti. Prístup širokej verejnosti k tomuto obsahu je nevyhnutné posudzovať z hľadiska možnosti verejnosti dostať sa k obsahu takejto služby. V prípade poskytovania takejto služby cez internet sme toho názoru, že je splnené kritérium poskytovania tejto služby širokej verejnosti.

7. Poskytovanie programov ako hlavný účel služby.

Domnievame sa, že služba poskytovaná na internetovej stránke <https://www.facebook.com/radkomp> časť Videá poskytuje iba programy. Vzhľadom na charakter a obsah danej služby je podľa nášho názoru možné skonštatovať, že hlavným účelom tejto služby je poskytovanie programov.

Domnievame sa, že v prípade poskytovanej služby <https://www.facebook.com/radkomp> časť Videá môže ísť o AVMS podľa § 26 ZMS.

d) možné porušenie § 61, § 25 a § 28 ZMS

Na základe námietok podávateľa podnetu sme namietaný obsah posudzovali aj v zmysle ustanovenia § 61 ZMS, podľa ktorého:

(1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

a) propagovať vojnu alebo opisovať kruté alebo inak neľudské konanie spôsobom, ktorý je ich nevhodným zľahčovaním, ospravedlňovaním alebo schvaľovaním,

b) šíriť alebo sprístupňovať informácie verejnosti s úmyslom verejne podnecovať na spáchanie niektorého z trestných činov terorizmu alebo verejne schvaľovať niektorý z trestných činov terorizmu,

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

d) bezdôvodne zobrazovať scény reálneho násillia, kde sa nenáležitou formou zdôrazňuje skutočný priebeh umierania alebo sa zobrazujú osoby vystavované fyzickému či psychickému utrpeniu, a to so zvláštnym ohľadom na obeť trestných činov alebo ich príbuzných spôsobom, ktorý sa považuje za neoprávnený zásah do ľudskej dôstojnosti.

Vo veci možného zásahu do ľudskej dôstojnosti sme v programe zaznamenali nasledujúce vyjadrenia:

07:02 – Beluský: *Tak, proste to, podľa toho, ja som si povedal, že to není možné, aby diletanti, a vôbec nominanti OLANO, však nominanti OLANO všeobecne sú diletanti, veď to vieme, však to je vláda amatérov aj na úrovni štátu, aby proste človek, ktorý sa celý život venoval proste kultúre, alebo neviem presne čo pán Viskupič robil, ja ho nechcem akože znehodnocovať, však nehovorím, že nerobil nič, ale, jednoducho, na tých, na čele toho SK by mal byť človek, ktorý rozumie financiám a vie a chce pomôcť ľuďom.*

30:31 – Beluský: *A práve teraz, keby videli, po tých 20 rokoch, že tie SK vlastne sú zbytočné z toho pohľadu, že v čase krízy nevedia pomôcť ľuďom. Ale oni by aj vedeli pomôcť, len by na to samozrejme musela byť politická vôľa. Preto treba zmeniť, treba proste vymeniť tých panáčikov, ktorí sú tam momentálne, a treba tam dať ľudí, ktorí chcú robiť pre občanov, nie pre nejakých, nejaké záujmové skupiny.*

53:10 – Beluský: *A koneč, ko, konkrétne v Banskobystrickom kraji Marián Kotleba znížil dlh o 40 000 000 a Lunter ho zvýšil o 70 000 000. Číže, proste, namiesto toho, aby tých 70 000 000 použili dnes v Banskobystrickom kraji na pomoc ľuďom, tak oni tie peniaze rozhádzali na sprostosti, kšeftíky, združenia všelijaké, hej, proste, blbosti.*

Moderátorka Andrea: *Mimovládka teraz vyplakávajú, že nebudú mať z čoho pomôcť.*

Beluský: *Presne tak, a teraz ide, teraz z, sú zvýšené ceny energií a oni kričia, že preboha, my nemáme peniaze. Tak ste si tie peniaze nemali rozbiť na hlúposti. A to sa týka aj Trnavského kraja.*

Sme toho názoru, že vzhľadom na to, že dotknuté osoby sú verejne známe osoby, politici, môžu sa domáhať svojich práv aj prostredníctvom iných právnych prostriedkov. Ďalej sa domnievame, že dotknuté osoby ako verejne známe a verejne činné osoby musia zniesť vyššiu mieru zásahu do ich súkromia a kritiku ich verejného a profesionálneho života než bežní občania.

Rada je v rámci posúdenia prípadného zásahu vždy povinná identifikovať verejný záujem, ktorého ochrana by bola prípadným sankcionovaním vysielateľa sledovaná. Sme toho názoru, že v prípadoch prezentácie osobných údajov, ktoré ďalším výrazne intenzívnym spôsobom nezasahujú do osobnej sféry dotknutej osoby, ako v danom prípade, nie je daná právomoc Rady v podobe nevyhnutnosti ochrany verejného záujmu (práva verejnosti na tom, aby vysielaním nedochádzalo k zasahovaniu do základných práv a slobôd iných) a je potrebné aplikovať závery vyjadrené v Náleze Ústavného sudu SR č. k. II. ÚS 174/2017-44 zo dňa 24. 1. 2018 o ochrane tejto osoby prostredníctvom iných inštitútov ochrany.

Prikláňame sa k názoru, že predmetný prípad nespadá medzi tie, v ktorých je Rada oprávnená rozhodovať o porušení zásahu do základných práv a slobôd iných, podľa § 61 ods. 1 ZMS, ale pôjde o prípad, kedy si právo na ochranu svojho súkromného života a osobnosti môže **dotknutá osoba uplatniť prostredníctvom iných inštitútov ochrany.**

Zároveň sa domnievame, že v **poskytovanom programe nedošlo** k propagácii násillia, a otvorenou alebo skrytou formou k podnecovaniu nenávisti, znevažovaniu alebo hanobeniu na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine.

Podľa nášho názoru, **poskytovaním programu nedošlo k porušeniu § 61 ZMS.**

Taktiež sme toho názoru, že v programe **nedošlo k porušeniu všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov podľa § 25 ZMS**, pretože tieto služby nie sú vysielaním podľa § 19 ZMS, a preto sa na ne § 25 ZMS nevzťahuje.

Na základe námietok podávateľa podnetu sme obsah programu posudzovali aj z hľadiska ustanovení upravujúcich vysielanie a poskytovanie služieb počas volebnej kampane. Vzhľadom na to, že v prípade poskytovania programu nešlo o vysielanie podľa § 19 ZMS, tak § 20 ods. 4 písm. c) ZMS sa v tomto prípade neuplatňuje a **poskytovaním programu tak nedošlo k porušeniu § 20 ods. 4 písm. c) ZMS.**

Program poskytovaný v rámci AVMS sme posudzovali v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 písm. b) ZMS, podľa ktorého:

(3) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný

b) zabezpečiť, aby programy a iné zložky audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁸⁾

¹⁸⁾ § 10 až 12 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

AVMS sa v zákone č. 181/2014 Z. z. priamo spomína :
v § 14 ods. 1 zákona č. 181/2014 Z. z., podľa ktorého:

(1) Zverejňovať informácie o kandidujúcich politických stranách, kandidujúcich koalíciách politických strán, kandidátoch na prezidenta a kandidátoch na funkcie do orgánov územnej samosprávy v ich prospech alebo neprospech v rozhlasovom vysielaní, v televíznom vysielaní, v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, v periodických publikáciách, neperiodických publikáciách a v agentúrnom spravodajstve je 48 hodín pred začiatkom volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania zakázané.

V § 17 zákona č. 181/2014 Z. z. je všeobecne obmedzené zverejňovanie prieskumov, cit: V čase 14 dní pred dňom konania volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania je zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov. Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta alebo druhé kolo volieb predsedu samosprávneho kraja, výsledky volebných prieskumov je zakázané zverejňovať v čase sedem dní pred dňom konania druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania.

Zákon č. 181/2014 Z. z. v prípade AVMS programy a politickú propagáciu počas volebnej kampane okrem volebného moratória neobmedzuje, **poskytovaním programov tak nedošlo k porušeniu § 28 ods. 3 písm. c) ZMS.**

ZÁVER:

Na základe analýzy konštatujeme, že na službe radiokompas.sk, a v programe *O kandidatúre na post predsedu TTSK Vám porozpráva Martin Beluský* v relácii *Dve na jedného* 11.10.2022, resp. *Ing. Martin Beluský, Phd. Kandidatúra na post predsedu TTSK*, ktorý bol poskytovaný na službách <https://www.youtube.com> kanál Rádío Kompas a <https://www.facebook.com/radkomp> časť Videá, **nedošlo k porušeniu § 20, § 25, § 28 a § 61 ZMS.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť **ako neopodstatnený.**

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2022/00188)

Monitorovaná služba:

https://www.youtube.com/watch?v=Lj03NNYM35s&ab_channel=R%C3%A1dioKompas

<https://www.youtube.com/watch?v=Lj03NNYM35s>

Monitorovaný videozáznam: *O kandidatúre na post predsedu TTSK Vám porozpráva Martin Beluský v relácii Dve na jedného 11.10.2022*

Deň a čas záznamu: 20. 10. 2022 o cca 14:29 h

Označenie podľa JSO: -

Skratky použité v prepise

TTSK – Trnavský samosprávny kraj

SK – samosprávny kraj / samosprávne kraje

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj

Čas záznamu cca:

02:55 – Začiatok videozáznamu s názvom *Dve na jedného*. Záber na štúdio v ktorom sedeli 2 moderátorky a hosť M. Beluský. V pozadí bolo umiestnené logo Rádío kompas.

Moderátorka Andrea: *Milé poslucháčky, milí poslucháči, vítame vás opäť v utorkovej relácii Dve na jedného. Dneská vás reláciou budeme sprevádzať ja, Andrea, ahojte. A moja kolegyňa Tina.*

Moderátorka Tina: *Ahojte, dobrý deň.*

Moderátorka Andrea: *Do štúdia sme si pozvali kandidáta na predsedu TTSK, doktora Martina Beluského. Vitaj Martin v štúdiu.*

Beluský: *Ďakujem za pozvanie.*

Moderátorka Andrea: *Sme veľmi radi, že si naše pozvanie prijal do Rádía kompas. A dneska ťa vyspovedáme, keďže Slovensko žije župnými a komunálnymi voľbami, ktoré sa blížia. Ty si bol nominovaný na predsedu TTSK. Prečo si sa rozhodol kandidovať? A čo ťa k tomu viedlo? A porozprávaj nám, porozprávaj nám tvoje vízie.*

Beluský: *No tak, v prvom rade teda ďakujem za pozvanie a možnosť odprezentovať niektoré moje programové tézy, alebo nejaké moje plány, ktoré by som chcel realizovať v rámci TTSK. Ja som vlastne ani nejak, pôvodne sa nejak veľmi neplánoval aktivizovať v tej regionálnej alebo komunálnej politike, keďže som momentálne poslanec NR. A robíme sa tý, vysokej politike, tak nemal som také nejaké, akože vysoké ambície, ale je pravda, že čím viacej som začal sledovať to dianie okolo, nielen TTSK ale všeobecne VÚC. Tak som zistil, že oni majú obrovský potenciál, aj práve teraz v týchto krízových situáciách, a teda ukázal to aj COVID aj teraz táto energetická kríza. Že oni by mohli, nechcem povedať, že nahradiť štát, ale ako keby doplniť ten štát v tej pomoci, ale nerobia to, ani to nerobili. A proste sme veľkým spôsobom, veľkým spôsobom sme prišli o veľa peňazí, ktoré mohli byť už medzi ľuďmi. A čo sa týka konkrétne TTSK, tak, také to, to posledné, také to posledné zrnko alebo posledná kvapka, ktorá ma presvedčila, že by som mal ísť kandidovať, bol samotný, súčasný župan Viskupič, nominant OLANO. Pretože ja som videl pred pár mesiacmi jeho rozhovor, neviem, či to bol teraz denník SME alebo Denník N, kde sa rozprávali o vtedy pripravovanom balíčku pomoci rodinám, to čo sme vlastne my podporili v parlamente, aby rodiny s deťmi mali viacej peňazí, tak on tam prišiel doslova nariekať, že jak teraz oni nevedia, čo budú robiť, a nebudú mať peniaze, a proste všetko je zlé, proste u, proste normálne vyvolal v človeku dojem, že*

schválenie toho baličku pomoci vlastne zničí samosprávy aj samosprávny, konkrétny TTSK. No, tak ja, mne to proste nedalo, tak ja som si otvoril konkrétny rozpočet TTSK na najbližší rok, a keď som si pozeral tie čísla, tak ja som myslel, že ja, že ja neverím vlastným očiam. No, prvá dôležitá vec je SK už za posledné roky nepribúdajú nové kompetencie. Oni dostávali tie kompetencie na začiatku, pri vzniku, potom ešte, ešte nejaké im ďalšie boli pridané, ale už za posledných 10 rokov samosprávne kraje robia to, čo robili vždy, hej, majú na starosti tie cesty, dopravu, zdravotníctvo, školstvo, a tak ďalej. Čiže máte rovnaké kompetencie, máte rovnaký objem úloh, ale čo sa pre tie SK zmenilo bol objem financií, ktoré nad, ke, keď konkrétne pre TTSK, však mám tu tabuľku, teraz budem hovoriť iba daňové príjmy, oni majú ešte nedaňové príjmy, majú ešte transfery, a tak ďalej, ale teraz iba daňové príjmy, teda vlastne to, čo vlastne my ako občania, obyvatelia platíme, lebo my vlastne financujeme fungovanie kraja z našich daní, z príjmu fyzických osôb, to možno občania nevedia, ale oni priamo sa podieľajú na financovaní aj SK aj miest a obcí. Tak napríklad v roku 2014 daňové príjmy bol na úrovni 60 000 000 eur na to, aby teda pokryli tie kompetencie, a teraz na rok 2000, teraz napríklad v roku 2022 už tie daňové príjmy sú na úrovni 104 000 000 eur. Čiže za, čiže behom, behom 8 rokov im to stúplo o 44 000 000 eur, teraz hovoríme len o daňových príjmoch, lebo tie ostatné sú tiež vyššie, a oni nariekajú, že nemajú peniaze na to, aby fungovali.

07:02 – Beluský: *Tak, proste to, podľa toho, ja som si povedal, že to není možné, aby diletanti, a vôbec nominanti OLANO, však nominanti OLANO všeobecne sú diletanti, ved' to vieme, však to je vláda amatérov aj na úrovni štátu, aby proste človek, ktorý sa celý život venoval proste kultúre, alebo neviem presne čo pán Viskupič robil, ja ho nechcem akože znehodnocovať, však nehovorím, že nerobil nič, ale, jednoducho, na tých, na čele toho SK by mal byť človek, ktorý rozumie financiám a vie a chce pomôcť ľuďom. Pretože SK tu má v prvom rade byť pre ľudí. Samozrejme mi musíme zabezpečovať tie kompetencie, ale zároveň v časoch krízy, kde SK mali vydať tým ľuďom viacej, hej. Napríklad pán Viskupič sa rozhodol, keď bol COVID pomôcť ľuďom tak, že ni zriadili spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorú nazvali Zdravá župa, a cez túto spoločnosť, do nej dali skoro, skoro, ja neviem, 100 000 000 abo, ko, teraz neviem, nechcem teraz preháňať, no proste veľa peňazí, asi okolo 1 000 000 eur to bolo, niekoľko stoviek tisíc. A oni vlastne zabezpečovali prostredníctvom stredných zdravotníckych škôl, ktoré máme v TTSK, sú 3, a prostredníctvom rôznych zamestnancov, a potom to robil aj v nákupných centrách, proste robili očkovania vo veľkom. Vo veľkom po, oni si povedali, že oni idú pomáhať ľuďom tak, že budú očkovať. No, v poriadku, to bolo ich, ich nejaký spôsob ako sa postaviť ku kríze. Ja by som sa k tej kríze postavil v čase COVIDu úplne inak. Proste, už keď vieme nájsť peniaze na to, aby sme teda pomohli ľuďom, tak v prvom rade dôležitá v zdravotníctve je predsa prevencia, a nie až riešenie nejakých následkov, hej. A prevencia znamená zdravý životný štýl, to znamená, napríklad, dnes veľa dôchodcov v domovoch dôchodcov, aby, lebo je COVID a teraz nemôžu sa s nikým, stretávať a boli zatvorení v tých izbách. Práve naopak treba podporovať to, aby im mohli viacej možno aktívne sa pohybovať. Treba samozrejme zdravú stravu, na čo môžu mať tiež SK priamy dosah, pretože má na starosti jedálne, napríklad v školách. A potom, samozrejme sú to vitamíny, hej, čiže SK mohol za 1 000 000 eur napríklad, alebo, alebo, ja neviem aj za 2 000 000 eur, však, však tie peniaze tam je dosť. Mohol nakúpiť vitamíny a mohol to rozdať medzi školy a mohol to rozdať medzi domovov dôchodcov, alebo to všeobecne mohli rozdávať medzi obyvateľov TTSK.*

Moderátorka Andrea: *To sa ťa chcem spýtať na tú zdravú stravu, ty, ako, keby ťa zvolili za predsedu SK, budeš podporovať domácich podnikateľov domácich pro, domácich, domáce produkty, ktoré sú vyprodukované na Slovensku?*

Beluský: *Toto možno občania nevedia, však všeobecne a ľudia asi nemajú veľký prehľad o tom, aké sú kompetencie SK. Oni majú, ľudia, tak všeobecne vedia, že majú na starosti*

stredné školy. Ale už málokto vie, ale tak prenesená kompetencia, ktorú vlas, vlastne zabezpečuje štát prostredníctvom SK. Ale čo je originálna kompetencia, čo zo zákona musí SK robiť je napríklad aj kontrolovať kvalitu jedál v jedálňach, hej. A to nerobí podľa mňa nikto. Proste, lebo sa považuje všeobecne, že sa to proste nejako samé, samé sa to menežuje a že netreba na to dávať pozor, ale ja aj z takého osobného pohľadu snažím sa proste venovať aj zdravému stravovaniu, nielen teda sám na sebe, ale prejsť medzi teda ľuďmi vysvetľovať nejaké, nejaké zákonitosti, ktoré by ľudia mali dodržiavať. A keby som bol ja predsedom SK tak pre mňa stravovanie v školskej jedálniach, možno pre niekoho nedôležitá vec, pre mňa by to bola jedna, by som povedal, že z absolútnych priorit na veľmi dôležitej veci, ktorej by som sa venoval. Proste nechal by som to na menežment tých škôl, alebo tých riaditeľov tých jedální, alebo kto tam proste stojí na čele, ale aktívne by som vytvoril, proste tím ľudí, ktorí by kontroloval tú kvalitu, a zároveň by sme aj zabezpečovali ako SK tým jedálňam čo najlepšie potraviny. Presne to si sa pýtala, lokálni domáci, regionálni, slovenskí výrobcovia. Máme ich na Slovensku dosť, zažívajú tiež veľmi krízu, hej, pretože tiež veľ, tiež zvyš, hej, ceny energií a podobne, ich sa to priamo naplňa, ale zároveň aj majú tu aj veľkú konkurenciu zo zahraničia, hej, a kto viacej môže pomôcť domácim výrobcom, ak nie my domáci obyvatelia, ktorí ich výrobok budeme spotrebovať. Aby nemuseli oni vyvážať tie výrobky do zahraničia, alebo, abo naopak, aby zahraničné výrobky im nekonkurovali na Slovensku, tak by sme v prvom rade mali spotrebovať my Slováci slovenské výrobky. To je, to som myslel, že každému, povie, že to je normálne, len bohužiaľ, tak to proste nefunguje.

11:25 – Beluský: Čiže moja predstava je, SK, to je jedna verejná inštitúcia, ale TTSK má pod sebou skoro 100 ďalších inštitúcií, školy, domovy sociálnych služieb, kultúrne inštitúcie a tak ďalej. Je to, je to skoro 100. Čiže to naozaj veľmi veľa verejných obstarávateľov. A každý ten obstarávateľ potrebuje na to, aby fungoval, potrebuje energiu, sem tam potrebuje nejaké opravy, potrebujete kúpiť nejaké tovary, spotrebné veci, hej, kancelárske potreby, hygienické potreby a tak ďalej. A my sme to na, na určitej úrovni urobili aj v Banskej Bystrici, keď tam bol Marián Kotleba županom. Tam chcem urobiť také centralizované verejné obstarávanie. Lebo na jednej strane pomôžete tým organizáciám, aby v každej tej organizácii nemusel byť človek, ktorý sa zaoberá verejným obstarávaním, lebo ten zákon je veľmi zložitý, stále sú tam zmeny, treba chodiť na školenia, proste veľa krát aj jeden človek vlastne sa iba venuje verejnému obstarávaniu. Aby nemusela mať každá škola, každý domov dôchodcov, každý domov sociálnych služieb jedného zamestnanca, ktorý sa venuje verejnému obstarávaniu, tak radšej posilníme silnejší, silnejší nejaký, nechcem že úrad, ale proste nejaké oddelenie v rámci úradu, kde budeme mať možno viacej zamestnancov, ktoré sa budú venovať len verejnému obstarávaniu profesionálne. A budú to robiť aj pre tieto organizácie. Čiže na jednej strane pomôžeme aj tým organizáciám, aby nemuseli dávať peniaze na plat toho človeka, ktorý sa tomu teraz venuje, a zároveň tým, že robíte verejné obstarávanie vo veľkom, napríklad tie hygienické potreby, príklad, nekúpíte len pre TTSK, alebo nekúpi si nejaké škola len sama pre seba, ale urobíte nákup za 100 organizácií naraz, tak samozrejme vy tomu, ako tomu viete vysúťažiť lepšie ceny.

Moderátorka Andrea: Áno.

Beluský: Lebo máte oveľa väčší objem.

Moderátorka Andrea: Množstevnú zľavu, hej.

Beluský: Množstevnú zľavu, presne tak. Čiže, to je taká moja, to je taká moja predstava, proste, ako to robiť, a zároveň pri tých potravinách aj dnes už tie limity sú, v porovnaní, keď tu, keď bol Marián Kotleba županom, tak dneska tie limity sú viacej v prospech toho, nakupovať to priamo od tých domácich výrobcov, lebo sa tie limity posúvali, ako kedy vlastne už môžete urobiť nejaké priame zadanie, a odkedy vlastne už musíte urobiť nejakým spôsobom nejaké verejné, verejnú súťaž, nejaký prieskum trhu a podobne. Takže je tomu legislatíva naklonená, len treba začať robiť.

Moderátorka Andrea: *Ja na teba prezradím, že ty si sa aj v parlamente inicioval o zdravé stravovanie na školách. Predkladal si tam ty konkrétne návrh zákona, čo sa týka vlastne zdravého stravovania, čiže ty si už začal aj v parlamente, keďže si aj poslancom v NR. A ešte prezradím aj divákovi, že Martin nie je nováčik, čo sa týka župy, pretože pracoval na BBSK. A čo sa týka jeho výsledkov, boli veľmi dobré, dokonca ťa tí novinári a všetci tí, ktorí väčšinou píšú o našej strane, o našich poslancoch nie veľmi pekné veci, tak ťa pochválili za tvoje výsledky, že si tam mal veľmi dobré výsledky. Takže, Martin nováčik nie je.*

Beluský: *Áno, to je pravda.*

Moderátorka Tina: *Martin, o tebe vieme, že si bol riaditeľom úradu BBSK potom neskôr si bol riaditeľom Regionálnej správy ciest. Čiže si zastával také 2 dôležité funkcie, v podstate najdôležitejšie funkcie v kraji, teda, samozrejme hneď po predsedovi. Takže máš tie skúsenosti bohaté. Toto je asi jedna z takých tých, takých (nezrozumiteľné), ktorou pre teba, že prečo kandiduješ aj v Trnave a myslím si, že budeš dobrý predseda v Trnave?*

Beluský: *Áno, z. Tie skúsenosti samozrejme veľmi zavážili v rozhodnutí, prečo som šiel kandidovať, lebo keby som nevedel nič, tak, čo sa týka SK, tak, dobre, viete si to naštudovať, viete postupne, časom sa tam nejakým spôsobom zdomáčiť, hej, že zistíte veci, ale u mňa už tie skúsenosti sú, takže aj preto som nejak veľmi neváhal, keď sme rozhodovali, že kto vlastne bude kandidovať na tieto posty predsedov SK, tak pre mňa to bolo jednoduché rozhodnutie, lebo mám skúsenosti, viem komunikovať, viem aj menežment robiť. A keďže pán Viskupič je neschopný, ak je treba ho vymeniť.*

Moderátorka Tina: *A pre nášeho predsedu to bola jasná voľba, že ty. Maťko povedz mi prosím ťa, keď sme pri tom Viskupičovi, v čom budeš ty iný ako predchodca. Čo, aké máš vízie na zlepšenie toho Trnavského kraja, lebo, ako sám si naznačil, že nie je v dobrom stave. Povedz nám, v čom budeš ty iný ako on?*

Beluský: *No asi skoro vo všetkom, by som povedal. Tak budem aj trochu konkrétnejší. Ako som povedal na ú, v úvode, SK má veľa peňazí, hej, proste, oni majú, vďaka tomu, že tá ekonomika za posledné roky rástla. Aj sa zvyšovala zamestnanosť, aj priemerná mzda narástla. A tým, že ľudia viacej zarábajú, tak viacej platia daní. A keďže platí viacej daní, tak SK majú viacej peňazí. A, čiže to, ten menežment na úrovni SK už aj tak v dnešnej dobe nie je tak o tom, že hľadať, čo áno, čo nie, hľadať, možno nejaké priority. Pretože na tie, neskôr sú peniaze na všetko, hej, len dneská už skôr je to o tom, hľadať v tých financiách možnosti, ako čo najviac pomáhať ľuďom. To je podľa mňa dneská, dneská mala byť prioritou SK, hlavne v tejto situácii. Lebo my máme dosť peňazí na to aby sme v rámci SK zabezpečili napríklad verejnú dopravu. To je napríklad jeden príklad. SK musia zabezpečovať zo zákona prímestskú autobusovú dopravu, hej. To občania asi vedia, keď sa chcem dostať z nejakej obce do mesta, alebo z mesta do mesta, tak musí to urobiť musí to urobiť, robia to väčšinou tie SAD-ky, súkromné spoločnosti. A SK majú povinnosť, v prípade, že oni majú stratu, im to proste zaplatiť. Čiže pre nich je to bezrizikové podnikanie. Hej, aj to je, to je, možno, že to není úplne správne, ale to z pozície SK nevieme momentálne zmeniť, to nastavenie. Avšak, čo môžeme napríklad zmeniť je to, vieš, keď dnes sú, platíme z 1 eura asi ja neviem 80% z toho lístku, ako keby platí SK, hej, lebo to v podstate musí dotovať, a je to na úrovni ročne asi 24 000 000 eur, čo TTSK platí ako stratu tým 3 dopravcom, ktorí momentálne zabezpečujú dopravu v rámci TTSK. (nezrozumiteľné) keď už ten rozdiel, ono to zhruba vychádza asi nejakých 15 000 000 eur, prečo už to nedofinancovať, teda z toho SK, a nemať to prakticky zadarmo, hej. Je to úplne realizovateľné. Ja nehovorím, že by sme to spravili hneď prvý rok, lebo teraz treba pomaly s týmito energiami, ale možno ten 2., 3. rok toho funkčného obdobia. Už aj vlastne ten plán, napríklad, keď si pozrieme v roku 2023 alebo 2024, iba rozpočet bežných príjmov, tak tam sa predpokladá zisk na úrovni 13 000 000 eur 2023 a 19 000 000 na úrovni roku 2024. Čiže len ten bežný rozpočet predpokladá už dostatočný nadbytok príjmov, lebo oni minú, lebo oni plánujú minúť menej, ako dostanú tých, tých daňových príjmov, tak prečo tie zvýšené*

daňové príjmy nepoužiť napríklad na toto. Že, proste bude autobusová doprava v rámci TTSK zadarmo. Úplne. Hej, to znamená že každý občan bez ohľadu na to, teda, či je to študent, senior, alebo čokoľvek.

Moderátorka Andrea: *To som sa chcela spýtať.*

Beluský: *Proste, alebo môžeme to, možnože to nemusí byť úplne zadarmo, možno, že tam môže byť nejaká symbolická suma, hej.*

Moderátorka Andrea: *Symbolická.*

Beluský: *Alebo, keď chceme niekoho zvýhodniť, napríklad tých seniorov, alebo študentov, tak možno tí môžu mať úplne zadarmo. Pracujúci ľudia teda môžu mať, ja neviem, 10 centov. To už záleží možno aj na tej vôli aj tých poslancov v zastupiteľstva, pretože o tomto musí v konečnom dôsledku rozhodnúť zastupiteľstvo, ale tak ja si verím, že keby mi prideme s návrhom, zlacnenie verejnej dopravy, tak určite s tým nebu, nebude problém súhlasiť, len možno treba nájsť ten mechanizmus ako by to bolo najlepšie urobiť. A tým pomôžeme znížiť aj tú autobusovú, teda autovú dopravu, automobilovú dopravu na cestách. Je to, je, má to aj pozitívne efekt na životné prostredia, a tie ďalšie efekty, sekundárne, terciálne sú tiež pozitívne, čiže podľa mňa určite áno, ísť aj do takýchto vecí. Ale, ako som hovoril, súčasné vedenie župy, Viskupič, v čase COVIDu sa rozhodli pomáhať tým, že rozbehli vo veľkom očkovanie.*

Moderátorka Andrea: *Očkovanie, uhm.*

Beluský: *Ja by som to neurobil, ale dobre. Dobre. Bola kríza našli nejaký ich spôsob, ako pomáhať ľuďom. Teraz je energetická kríza, ako pomáha TTSK ľuďom? Nijak. Proste nič neurobili, hej. Proste majú, plačú, že oni nebudú mať problém s energiami, dobre, budú mať. A tak, ja sa potom pýtam, že prečo napríklad, však ja vám to poviem, to je konkrétne číslo (nezrozumiteľné) mám to tu pripravené. SK, oni poskytujú také dotácie. Zo svojho rozpočtu, a to robia buď, napríklad obciam, poskytujú dotácie, napríklad keď chcú spraviť, ja neviem, nejaké dni obce alebo keď si urobia tie jarmoky, tak oni tam akože berú nejaké peniaze, nejaký príspevok, za to je tam potom akože reklama, hej. Alebo podporujú nejaké športové kluby alebo nejaké kultúrne občianske združenia a podobne. To je všetko samozrejme v poriadku, ale v čase krízy, ja nevidím dôvod na to, aby sme dávali, to máte dokopy 1, 2, 3, 4, 5, 6 všeobecne záväzných nariadení, cez ktoré v súčasnosti, TTSK, dávate do dotácie týmto rôznym organizáciám, hej. Dokopy je to viac ako 2 000 000 eur, ktoré sa vlastne rozdeľujú. A ja sa pýtam, tak, keď máme krízu a treba pomáhať ľuďom s energiami, alebo s potravinami, alebo čokoľvek, však dneska s je tá kríza, tá situácia naozaj katastrofálna v každej oblasti. Prečo to neznižovať, to všeobecne záväzné nariadenie, ne, nedávať, nehovorím, že nerobiť vôbec nič, hej, ale, tak. Čo má prednosť? Teraz v Galante napríklad bol jarmok, oukej, kde tiež TTSK prispel, ako na, na, aby sa ten jarmok mohol konať. Tak ale, dám teraz peniaze na jarmok do Galanty, alebo radšej dať peniaze tým chudobným, ktorí potrebujú z nich zabezpečiť napríklad kúrenie, hej. Tak asi tie priority by mali byť trochu inak nastavené. Lebo toto mi nemusíme robiť ako SK, toto je iba dobrovoľná vôľa. Čiže hovorím, nedávať 2 000 000 radšej dáme, napríklad 1/2 alebo dajme 1/4 napríklad, dajme len 500 000. Teda pomáhajme ďalej rozvoju týmto veciam. Ale ten zvyšok tých peňazí dajme, napríklad tým chudobným ľuďom, hej. Všetci vieme jednoducho vytipovať, stačí si povedať, dôchodcovia, veď, veď to sú proste, už to je tak riziková skupina v dnešnej dobe, a vy to viete spraviť, a vy viete hneď zabiť napríklad 2 muchy jednou ranou, lebo na na jednej strane môžete tým ľuďom dať priamo peniaze, ale hovorím, nie priamo peniaze, dať im radšej nejaký potravinový preukaz, ktorý vydá TTSK, ktorý budú môcť použiť napríklad len u slovenských výrobcov, alebo slovenských obchodníkov.*

21:31 - Beluský: *Čiže na jednej strane tí ľudia nebudú musieť, napríklad na tej mesačnej, teraz si vymyslím 50 eur.*

Moderátorka Andrea: *Na potraviny.*

Beluský: *Na nákup potraviny. Čiže, ako, na jednej strane pomôžete už 50 eur mesačne, a druhej strane tých 50 euro skončí u slovenských podnikateľov, lebo im poviete, môžete to minúť len v týchto, týchto, týchto obchodoch. Lebo nepôjdete s tým do Tesca a nedáte tie peniaze firme, ako ktorá potom tie zisky odvedie niekde do zahraničia, ale dáte radšej slovenskému podnikateľovi, farmárovi, alebo nejakému výrobcovi, a zostane tu peniaze na Slovensku. Čiže pomôžete aj podnikateľom, a pomôžete aj ľuďom. Napríklad.*

Moderátorka Andrea: *Ja by som sa tu chcela dostať, to je tak, ako si naznačil, energetická kríza, a všetci ľudia, všetci boja sa, či, či sú to domácnosti, či sú to verejné inštitúcie, že nebudú mať z čoho platiť tie zvýšené energie. Už teraz im chodia vysoké preddavky. Už teraz sa, teraz sa boja že deti budú musieť na školách sa znova učiť distančne, čo vieme, že sa, nie veľmi vhodné riešenie pre deti, čo sa týka, takého, už aj psychického stavu, pretože deti trpia. Ty, v tom čase, kedy to bude vrcholiť, dá sa povedať už, ak ťa zvolia, veď, čo veríme, že ťa zvolia do tej, do funkcie predsedu TTSK, budeš v tej funkcii, a budeš sa musieť s týmto vysporiadať. Predpokladám, že momentálny predseda asi toto nemá nejako vyriešené. Čiže, bude cesta pre teba zatvárať školy? Ako, v boji s energiami, alebo máš na to nejaký iný spôsob?*

Beluský: *Dobre. My, bohužiaľ, dnes nevieme presne kvantifikovať, do akej miery to zasiahne konkrétne TTSK. Teda, o koľko sa zvýšia ceny energií pre úrad, pre školy, pre domovy sociálnych služieb, a tak ďalej. Je pripravená pomoc od štátu vo výške 200 000 000 eur. Ale, či to prejde, neprejde. Vieme, že teraz v tej vládnej koalícii je momentálne kríza. V opozícii sa snažíme nájsť termín predčasných parlamentných volieb, a potom by sme mohli podporiť nejaké iné tieto veci, ale. Dajme tomu, že sa neprijme pomoc, hej, že naozaj, aj SK v Trnave bude musieť to zvládnuť sám. Ešte raz zopakujem je tam dosť peňazí, podľa mňa na to, aby sme pokryli aj zvyšné ceny energií, ale zase nevieme do akej miery tie zvýšené ceny energií sa premietnu do reality. Čiže budeme musieť možno niečo, ako sa povie, že vypnúť, alebo možno nejaké kompetencie nezabezpečovať, a tam, podľa mňa je dôležité, aby ten župan mal tie priority správne zoradené. Lebo, ja to poviem tak hlúpo, výtlk na ceste viete vždy obísť, hej, hej. Je samozrejme dôležité, starostlivosť o cesty, konkrétne pri SK 2. a 3. triedy. Ale dať teraz peniaze na opravu ciest, alebo dáte peniaze radšej, aby mohli fungovať školy, hej. To je môj pohľad, napríklad. Alebo kultúrne inštitúcie, samozrejme super mať divadlo, mať múzeum, mať galériu, mať hvezdáreň, ja to podporujem, veď to podľa mňa je veľmi dobré, tá kultúra, ale v časoch krízy radšej necháme otvorené školy, alebo divadlo? Hej, tak ja to nechám tak otvorené, túto otázku, aby si ľudia možno odpovedali sami, lebo podľa mňa si na to vie odpovedať každý správne. Hej, a t, aj tým sa snažím dostať, teda k tvojej otázke. Pre mňa zatváranie stredných škôl je absolútne tabu. Tu proste, v živote by som na to nepristúpil, ani keby bol COVID, ani keby bola energetická kríza, proste nikdy. Ako si aj ty povedala, ten COVID nám ukázal, že to distančné vzdelávanie, to nemá akože žiadny pozitívny efekt. To má len negatívne efekty. Aj čo sa týka kvality vzdelávania, ale čo sa týka aj socializácie tých detí.*

Moderátorka Tina: *Áno.*

Beluský: *Možnosť interakcie, vidíme, že to má veľmi negatívny dopad na ich psychické zdravie, hej, že proste veľa detí skončí možno v psychiatrii, alebo sa to nerieši a možno to, ten problém ešte len vznikne v budúcnosti, ešte oveľa viacej, hej, že tie deti, proste, tým, že nemajú socializáciu, tak sa z nich možno stávajú introverti, alebo majú, proste, nejaké iné problémy z toho. Čiže radšej ja nebudem opravovať cesty, radšej nebudem otvárať kultúrne inštitúcie, ale nikdy by som nezavrel stredné školy. To je pre mňa absolútne, absolútna prioritá. Stredné školy a samozrejme domovy, ktoré poskytujú sociálne služby, hej, alebo, keď máte dvoch, jednak sú to domovy dôchodcov, ale tých SK nemá veľa, iba 2. Ale potom sú tam 19 domovov sociálnych služieb, kde sa poskytujú rôzne formy sociálnych služieb pre ľudí, ktorí sú na to odkázaní a to tiež podľa mňa nemôžu zatvoriť. Je to preto, ľudia potrebujú tú pomoc od štátu aj od SK. Čiže to sú pre mňa 2 priority, kde v čase energetickej krízy*

a nedostatku peňazí na pokrytie energií, tak tuto by som to nikdy nevypol. Radšej všetkých zamestnancov úradu pošlem na home office a zatvoríme úrad, ako by som mal zatvoriť školy.

Moderátorka Andrea: Uhm. Ešte jednu, jednu otázku mám na teba. Pod správu, tak ako si vravel, pod správu SK patria aj sociál, domovy sociálnych služieb. Viem, že vy ste na BBSK zaviedli poradovník uchádzačov o, vlastne umiestnenie do týchto sociálnych, sociálnych domovov. Povedz nám v praxi, či to prinieslo, prinieslo výhody a ako, ako, ako to vlastne fungovalo v praxi, lebo s týmto sa veľmi často potýkame, pretože je tam korupcia, tí ľudia sa dostávajú dopredu. Niektorí čakajú, niektorí sa bohužiaľ ani nedožijú toho, že sú umiestnení v tých sociálnych službách. Čiže, ty si s tým konkrétnu skúsenosť máš!

26:52 – Beluský: Ty si už aj trošku odpovedala zároveň v tej otázke. Marián Kotleba urobil v tomto naozaj výbornú vec, že, on si povedal, že nie predsa možné, aby keď máme nejaké zariadenie sociálnych služieb a máme tam nejakých čakatel'ov, pretože tá kapacita je plná. Nie je predsa možné, aby ten poradovník nikto nevidel, hej, že vlastne ho mal riaditeľ niekde schovaný v šuflíku, a teraz príde nejaký známy, kamarát, alebo niekto príde s obálkou s nejakými peniazmi a on ho proste v tom poradovníku presunie na 1. miesto, hej. A tí ľudia, ktorí sú tam čakatelia o tom nevedia, pretože nevedeli v akom sú poradí, nevedeli, či ich niekto predbehol, a jednoducho, ako si ty povedala, celý život možno čakajú a nikdy sa toho nedočakajú. My sme urobil transparentné poradovníky. Všetky domovy sociálnych služieb. Na stránke BBSK mali zverejnené poradovníky. Tak každý si vedel pozrieť, teraz som napríklad na 3. mieste, a vidno, že nebudem zrazu na 4. mieste, hej, už mohol byť len vyššie, potom na 2. mieste, na 1. mieste, tak ďalej. A my sme sa snažili aj na parlamentnej úrovni to preťačiť zákonom, aby to všetky SK museli robiť, ale. My sme urobili, my sme vlastne zaviedli takú dobrú prax, že dneska, neviem, či teda úplne všetky, ale čo som si zatiaľ pozeral, tak zbežne, tak všade, asi, čo som si pozeral, tak to mali všetci. Aj TTSK má tiež zverejnené poradovníky, čiže tam nemusíme toto zavádzať. A to je tiež príklad toho, akým jednoduchým opatrením dokážete v podstate zrušiť možnosť korupčného správania, aj rodinkárstva, a zároveň viete pomôcť tým ľuďom transparentne si sledovať, v tomto prípade je to poskytovanie sociálnych služieb.

Moderátorka Andrea: Ešte by som, mohli by ste to zaviesť, aby, teda na tej parlamentnej úrovni, aby to riešili aj mestá. Lebo v mestách to nefunguje, vôbec to nefunguje.

Beluský: Áno, my sme to chceli, na parlamentnej úrovni sme chceli, aby to aj neverejní poskytovatelia museli robiť.

Moderátorka Andrea: Áno.

Beluský: Teda, nielen tí verejní, ale aj neverejní, aby, aby a. My sme vlastne navrhovali, aby tá stránka SK bola taký centralizátor všetkých tých poradovníkov. Aby človek nemusel chodiť na každú stránku zvlášť, ale aby si to vedel nájsť proste na jednom mieste v rámci kraja, aj mesta, aj neverejní poskytovatelia, aj krajskí poskytovatelia, všetko si vedeli pozrieť na jednom mieste, a viem to skontrolovať.

Moderátorka Tina: Ja by som sa ešte vrátila k tým školám. Viem, že v Bratislave v, na jednej škole to majú tak s tým kúrením, že tam prisľúbil primátor Petržalky, že to bude doplácať škole, na to, teda, aby nemusela zavrieť. Myslíš si, že je v Trnave možnosť spolupracovať s primátormi a so starostami určitých mestských, miestnych častí, dedín, tak to, ako napríklad tu v Bratislave, že tam nejaká dohoda, myslíš, že by mohla byť?

Beluský: No, ešte raz, to záleží od toho, do akej miery sa tie ceny energií premietnu do tých zvýšených cien. Lebo to my teraz presne nevieme, hej, čiže. Ja teraz nechcem sľubovať, lebo neviem, ako budeme mať tú vôľu, ako budeme mať voľný priestor manévrovania, hej, v rámci toho rozpočtu. My musíme primárne zabezpečiť naše zariadenia, naše stredné školy a potom, či pomáhať aj iným, a keď na to bude priestor, tak určite áno, hej, len na to bude treba nájsť aj dohodu s poslancami zastupiteľstva, takže, aj oni, každý má svoje nejaké svoje priority.

Moderátorka Tina: Ale, u treba cesta je.

Beluský: *Samozrejme, ja, veď ja, ja práveže, ja to práve hovorím, že tie SK, práve teraz ukázali že zlyhali, že zlyháva ich, ich, ich vôbec vznik tých SK od začiatku. Nemal byť urobený len kvôli tomu, aby sme mali ďalší nejaký medzistupeň, hej, alebo ďalšiu, nejaký stupeň samosprávy. Ale oni mali vzniknúť preto, aby vedeli ľuďom pomáhať, aby tie služby vedeli poskytovať tým občanom. A tie peniaze, ktoré tam ľudia posielajú, aby sa im vedeli aj v časoch krízy vrátiť.*

30:31 – Beluský: *A práve teraz, keby videli, po tých 20 rokoch, že tie SK vlastne sú zbytočné z toho pohľadu, že v čase krízy nevedia pomôcť ľuďom. Ale oni by aj vedeli pomôcť, len by na to samozrejme musela byť politická vôľa. Preto treba zmeniť, treba proste vymeniť tých panáčikov, ktorí sú tam momentálne, a treba tam dať ľudí, ktorí chcú robiť pre občanov, nie pre nejakých, nejaké záujmové skupiny.*

Moderátorka Andrea: *Hej, hej, veď niektorí, niektorí občania svojich krajov ani nepoznajú svojich županov.*

Beluský: *Tak áno, ja, to presne vychádza z toho, že ľudia ani nevedia či majú SK na starosti, hej. Nevedia, že tým, že budem raz mesačne robiť noviny a budem to dávať do každej schránky, že, pozrite si, čo sme všetko urobili, to je slabé, to je málo. Ľudia budú vidieť, že SK robia, keď sa to bude priamo týkať ich.*

Moderátorka Andrea: *Ich života.*

Beluský: *Samozrejme aj ich života, presne tak.*

Moderátorka Tina: *Martin, čo považuješ za najväčší problém, taký, akože úplne najväčší problém v Trnavskom kraji. Momentálne.*

31:26 – Beluský: *Najväčší problém podľa mňa je nesprávne, nesprávne nastavenie priorit. To je podľa mňa problém, hej. Že, oni, to súčasné vedenie si nastavilo proste nejaké priority, hej, nejaké, ktoré, ktoré vychádza z nejakých ich hodnôt, ku ktoré si oni myslia, že teda, to tu treba zabezpečiť. No a z môjho pohľadu je to úplne nesprávne, že to majú úplne poprehadzované. Že, proste, my musíme v prvom rade mať vždy na pamäti občanov, obyvateľov SK. Tí sú proste na 1. mieste, hej a ich potreby. A keď občania nemajú tie potreby základné pokryté, tak SK musí v 1. rade zabezpečiť ich potreby. Keď zlyháva štát, tak zlyhávajú ostatné orgány verejnej moci. A potom, samozrejme, sú tam ďalšie oblasti v k, ja by som vedel každej oblasti niečo povedať, hej, a tek, neviem, či to chcete rozoberať oblasť po oblasti. V každej oblasti podľa mňa majú, majú, majú tie súčasné župy.*

Moderátorka Tina: *Môžeš.*

Beluský: *Môžeme?*

Moderátorka Tina: *Jasné.*

Beluský: *Dobre, tak ja poviem teraz konkrétne príklad, hej. Napríklad cestovný ruch, hej, malo to byť, že SK má na starosti aj nejaké kompetencie, tiež, čo sa týka cestovného ruchu. Vidíte pri cestách tie hned tie tabule, keď cestujete, tam, že vidíte, že tam je nejaká pamiatka, nejaký hrad, ktorý zabezpečujú SK, ale tak to neni, jediné, to neni jediná kompetencia. Napríklad TTSK susedí na juhu s Maďarskom a na západe, na severozápade susedí s Rakúskom. A s Českou republikou, samozrejme. A vy keď si pozriete štatistiky, ku tie máme úplne presné, sa vedie evidencia, bolo to prenocovanie, a tak ďalej, že akí obyvatelia zo zahraničia boli v TTSK, tak vidíte, že Maďarsko a Rakúsko, napríklad, ktoré priamo susedia, majú hranice s TTSK, tak sú tam tie čísla na úrovni okolo 2%, že zo všetkých zahraničných návštev v TTSK, tak iba okolo 2% boli Maďari, iba okolo 2% boli Rakúšanania. Ja sa pýtam, prečo, veď, veď keď priamo s nimi susedíme, tak ja nemôžem očakávať, že sem budú chodiť, ja neviem Nemci, ja neviem, Arabi, alebo neviem, kto všetko. Viete, v prvom rade chcem, aby sem chodili ľudia z najbližšieho okolia, lebo to majú blízko, hej, je to pre nich, je to pre nich možno atraktívne z toho pohľadu. A keď si pozriete, napríklad stránku Trnavskej organizácie cestovného ruchu, tak on má, napríklad neni ani maďarčine, ani, ani v nemčine. A to je podľa mňa veľká chyba, lebo. A zároveň sa nerobí žiadne kampaň v týchto krajinách. Napríklad*

v Maďarsku aj v Rakúsku viete využiť, máte možnosti marketingových nástrojov, hej, cez nejakých tých influencerov, alebo cez nejakú billboardovú kampaň, letákovú kampaň, alebo reklamu v ich regionálnych televíziách. Hocičo viete spraviť, viete na to nájsť nejaké peniaze. A motivovať tých ľudí zo zahraničia, z najbližšieho zahraničia, aby prišli do nášho Trnavského SK. Lebo my potrebujeme, aby zahraniční hostia, aby míňali peniaze u nás, hej, my nechceme, aby ľudia naši míňali peniaze do zahraničia, ale chceme, aby tie peniaze prišli na Slovensko, hej, a konkrétne do TTSK, čiže, čiže napríklad v tomto cestovanom ruchu, oni, ako, že je super mať nejakú peknú stránku, ale keď už tú stránku, keď tam príde napríklad obyvateľ Maďarska a nevie si to tam nájsť po maďarsky, neviem si prečítať, čo vlastne v Trnavskom kraji viem zažiť, stretnúť, alebo čo vie navštíviť, tak mu to je, potom je to úplne jedno.

Moderátorka Tina: Jasné, čo má kúsok za hranicu, že by si mohol nejaký jednodenný výlet .

Beluský: Áno, ved', napríklad, keď, hej, to je mesto veľmi blízko slovenských hraniciam, a prečo by sme nemohli mať, pozvanie, akože do Piešťan, do kúpeľov, nie? Alebo, prečo, alebo pre Nemcov je to, Alebo Rakúšanov je to veľmi zaujímavé, hej, a oni chodia veľmi často za kultúrou, lebo na Slovensku je lacná. Oni chodia hlavne do Bratislavy. Prečo by nemohli chodiť aj do Trnavského kraja? Ved' to neni tak ďaleko, ved' to už je, už za Bratislavou je to kúsok. My musíme využiť to, že sa nachádzame blízko Bratislavského kraja, že sa nachádzame blízko, teda tých západných vyspelejších, momentálne ekonomicky silnejších krajín, a proste využiť ten potenciál. Napríklad v cestovnom ruchu. Toto je taká moja priorita, hej.

Moderátorka Tina: Čo v zdravotníctve?

Beluský: Zdravotníctvo. SK celkovo musia zabezpečovať tú zdravotnú starostlivosť na tej ambulantnej sfére, aj čo sa týka tej nemocničnej sféry, ale TTSK nemá žiadne nemocnice. Boli 3, ktoré prišli zo štátu, v čase keď vznikli SK, ale všetky 3 sa v minulosti predali. Takže v TTSK nezabezpečujeme alebo sa nejakým spôsobom sa nestaráme o žiadne nemocničné zariadenia. To je aj na kompetenciu menej. Je to podľa mňa škoda, ale tak nič s tým momentálne neviem spraviť. Čiže treba sa zamerať hlavne na tú ambulantnú starostlivosť, kde SK majú priamo kompetenciu, vlastne nastavovať tie obvody, v ktorých vlastne pôsobia tí ambulantní doktori, a tiež má možnosti, ako napríklad motivovať.

Moderátorka Andrea: Tak.

Beluský: Tých všeobecných doktorov, aby si tie ambulancie zriadovali a nielen v mestách, ale napríklad aj v tých obciach, kde momentálne je veľký problém, že tí ľudia častokrát za zdravotnou starostlivosťou to musia chodiť.

Moderátorka Tina: Niekoľko desiatok kilometrov.

Beluský: Musia chodiť, áno. Tých možností motivácie je veľa, teraz ja nechcem teraz tu všetko menovať, hej, od nájomných bytov, až po lacné, lacnejšiu dopravu napríklad, a tak ďalej.

Moderátorka Andrea: Zariadenie tých.

Beluský: Zariadenie, áno, samozrejme ja že dneská to aj TTSK robí hej len dávajú nejaký príspevok myslím, že na úrovni 10 000 eur, viete dostať, keď ste všeobecný doktor a zariadíte si ambulanciu. Od TTSK dostanete 10 000 príspevok na nákup nejakej ambulantnej techniky. To je v poriadku, hej, len my častokrát zabúdame na to, že v tej 1. línii, keď sa jednáme o zdravotnej starostlivosti, a videli sme to aj pri COVIDe, sú v prvom rade tí všeobecní doktori, hej, že tá následná starostlivosť, tá nemocničná, to je vlastne, vlastne až taká tá 2. lúnia, hej. Ale my keď vieme veľa problémov zdravotných odchytiť hlavne v tých ambulanciách, čiže my by sme mali oveľa väčší dôraz aj u pohľadu štátu sme mali dávať na ambulancie lebo zase tá stratifikácia nemocníc, zvyšovanie plátov v nemocniciach a špecialisti, neviem, čo všetko, ved' akože pekné, to treba robiť, ale my stále zabúdame, v rámci aj štátu na ambulantnú starostlivosť, na všeobecných doktorov. A my v Sk máme 3 zdravotnícke stredné školy, tak treba proste zabezpečiť, aby čo najviac detí sa hlásilo na tie zdravotné školy. Treba

tam podporovať kampaň na základných školách, treba ich motivovať štipendiom. Treba im dať zadarmo cestovné lístky v rámci prímestskej dopravy, čo zabezpečuje TTSK, proste, treba nájsť možnosti, ako zabezpečiť, aby čo najviac personálu, budúceho, zdravotníckeho vychádzalo z týchto našich škôl. Zároveň chcem zabezpečiť, aby neutekali potom do zahraničia, hej, čiže treba, proste nájsť, a teraz tuto, viete nehovoríme sa len o platových podmienkach, lebo to je síce dôležité, ale vôbec aj tie podmienky, ktoré majú tí.

Moderátorka Tina: *Pracovné podmienky.*

Beluský: *Pracovné podmienky ktoré majú tí doktori, sú tiež momentálne katastrofálne. Ešte my keď nemáme v rámci SK v Trnave, keď nemáme nemocnice, tak treba podľa mňa tú pozornosť úplne upriamiť na ambulantnú starostlivosť a nájsť všetky možné prostriedky a Možnosti na to, aby sa si motivovali všeobecných doktorov, aby si otvárali ambulancie, aby nám neutekali do zahraničia, aby deti chodili na naše stredné školy, a tak ďalej.*

Moderátorka Andrea: *Čiže v prípade tvojho zvolania, všetci primátori a starostovia, ktorí budú mať záujem a chuť riešiť tento problém, čo sa týka zdravotníctva, majú u teba dvere otvorené, a určite budeš s nimi chcieť.*

38:29 – Beluský: *Áno, ale ja nebudem čakať, kedy oni prídu. Lebo ja si ich pozvem aj sám, hej, lebo my musíme aktívne, my musíme pro aktívne v tomto vystupovať. Nemôžeme čakať, že problém príde za nami, ale my musíme ten problém sami roztvoriť a začať ho riešiť.*

Moderátorka Tina: *Čo sa týka školstva, tam si zase naznačil, že tam tá strava a momentálne aj teda aj to kúrenie. Ale možno, že tam je ešte aj iný problém.*

Beluský: *Áno, no, v školstve, to čo sa deti učia, o tom rozhoduje Ministerstvo školstva, hej, oni robia tie noty a tie učebné plány a tak ďalej. A my, ako SK sa staráme hlavne o tie budovy vlastne, že aby ten majetok bol teda v dobrej, dobrej kondícii, aby tam boli aj tie nejaké športové zariadenia, ihrisko a podobne. No, toto si myslím, že netreba nejakým špeciálnym spôsobom meniť, treba možno len pokračovať v tých investíciách. Možno toto robiť, môžeme to robiť trochu iným spôsobom, ale to sa možno dostaneme potom k inej téme k tomu. Ale, my musíme napríklad zabezpečiť to, že zasa nerobí štát, hej, v rámci nášeho ústredného školstva, nás, nášho kraja, a to je podľa mňa hlavne teda finančnú gramotnosť, ktorá momentálne je katastrofálna. Všeobecne vo občanov. A to nie je ich chyba, to je chyba, to, že štát na to nikdy nedával dôraz. Proste, keď ste chodili na školu, základnú, strednú a vysokú, tak nikdy vás to neučili základné veci, teda finančnej gramotnosti, hej napríklad, ako sa vyplní daňové priznanie, teda neviem či to niekde učia, podľa mňa sa to neučí nikde, hej. A takéto podobné veci a ja by som podporil napríklad v rámci stredných škôl, aby sa vytvorili samotné voliteľné predmety, alebo nejaké krúžky po vyučovaní. Pre deti, ktoré budú mať o to záujem, samozrejme, že nebudeme ich tam nútiť. A samozrejme, my musíme zabezpečiť personál a nejaké učebné osnovy, čiže vytvoríme, vytvoríme tieto krúžky finančnej gramotnosti a dáme možnosť deťom tam napríklad chodiť. Vlastne teda takou hravou formou na konkrétnych príkladoch ich učiť ako sa starať o svoje financie, ako si ich manažovať, ak si možno robiť si nejaký vlastný rozpočet, ako si plánovať výdavky, a tak ďalej, aby proste tie deti keď v budúcnosti budú už v nejakom pracovnom prostredí, aby teda vedeli skôr robiť správne finančné rozhodnutia. Je to napríklad jedna vec, hej, potom druhá vec, a to je taká skôr moja, taká osobná nejaká priorita. My som momentálne nachádzame aj v takom, už sa volá, že kybernetický priestor, hej. Lebo veľa, veľká časť nášho života sa presunula do, do toho virtuálneho priestoru, aj tam fungujú, aj fungujú banky, fungujú tam čiastočne štát, veľa všelijakých podnikateľských podnikov, alebo teda podnikateľských jednotiek. Už sa presúva pozornosť do toho virtuálneho priestoru. Je to samozrejme v poriadku, len ten virtuálny priestor je častokrát, častokrát, je to vlastne cieľom nejakých útokov, hej, teraz nehovorím teraz o nejakých zahraničných, zahraničných útokov, ale nejakí hackeri sa snažia vylákať peniaze od ľudí, formou tých phishingových kampaní a podobne. A na Slovensku momentálne máme veľký problém s tým, že je veľmi málo ľudí, ktorí sa venujú kybernetickej bezpečnosti.*

A nemáme ani študijný odbor, ktorý by, napríklad na stredných školách učil deti o kybernetickej bezpečnosti. A je to zároveň oblasť, kde, v ktorej momentálne je, napríklad banka, keď hľadá teraz nejakého špecialistu, aby mi pomohol vylepšiť tie systémy, sú ochotní zaplatiť veľké peniaze. Proste tá, táto oblasť má, v budúcnosti má to, má to veľký potenciál. A štát podľa mňa urobil skoro nič k tomu, aby pomohol tú kybernetickú bezpečnosť medzi ľuďmi priniesť a hľadať možno nejaké nové talenty. NBÚ, ktorý v rámci štátu má na starosti kybernetickú bezpečnosť robil takú kampaň, robil takú, takú hru, hej snažil sa to medzi ľuďmi, akože skampaňovať by sa do toho pridali, aby našli nejaké talenty, bolo to podľa mňa veľmi dobré. Ale podľa mňa aj SK, keď majú na starosti stredné školy by mohli tieto talenty a vôbec oblasť, ktorá má budúcnosť a je dobrá a podporiť vlastne štúdium, vzdelávanie v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Taká moja personálna, taká obľúbená téma, by som povedal, ale je to podľa mňa vec, ktorú možno treba v budúcnosti zabezpečiť a prečo by to nemohol urobiť aj SK. A prepáč, ešte ťa doplním, ešte tú odpoveď. No a samozrejme, keď sa bavíme všeobecne o školstve, tak my momentálne máme na Slovensku situáciu a to sa týka nielen stredných škôl ale aj vysokých škôl, že my tu produkujeme často ľudí, ktorí sú nepoužiteľní pre pracovný trh. Pretože produkujeme všelijakých sociológov a politológov a strašne veľa všelijakých, neviem koho všetkého. Nechcem to akože znevažovať, veď sú tiež akože niektoré.

Moderátorka Tina: *Ja mám teraz veľký boom chodiť na gymnázium.*

43:02 – Beluský: *Áno, gymnázie, tých je tých strašne veľa.*

Moderátorka Tina: *No, no, no, takže.*

Beluský: *A, tá, výsledok vlastne toho, že štát nedbal, na to, že sa študuje je to, že má sch, sch, mi máme dnes nedostatok remeselníkov, hej, že dneská, keď chcete si doma nájsť nejakého dodávateľa, nejakého živnostníka, ktorý vám príde napríklad urobiť kúpeľňu, hej, alebo vám príde spraviť elektriку, tak si tí ľudia pýtajú strašne veľa peňazí, hej. Je to aj spôsobené tým, že je proste nedostatok tej konkurencie a dneská tí ľudia nie sú schopní si spraviť sami, hej. Čiže oveľa väčší dôraz treba spraviť na tie učebné študijné programy, teda tam by sa možno viacej k tomu, čo to bolo predtým, hej, že viacej potrebujeme murárov, potrebujeme viacej elektrikárov, potrebujeme viacej podlahárov, a potrebujeme viacej týchto základných profesií, ktoré dnes na Slovensku, na našom pracovnom trhu máme veľmi málo. A SK, keďže má na starosti stredné školy, to je vlastne jeho povinnosť.*

Moderátorka Tina: *Áno.*

Beluský: *Urobiť takú sieť škôl, ktorá bude odrážať potreby pracovného trhu. Takže, samozrejme treba urobiť aj tuto, veľký dôraz.*

Moderátorka Andrea: *Ja sa ťa ešte spýtam, jedna taká, taká zaujímavá oblasť, životné prostredie A u, v akej kondícii je Trnavský kraj, ako to vnímaš, ty, vôbec, to životné prostredie, ako sa tam nakladá s odpadom a tak.*

Beluský: *No my našťastie nemáme teda, alebo nemám vedomosť o tom, že by sme mali nejaké nebezpečné skládky, ako je to napríklad v Bratislavskom kraji, ktoré by spôsobovali nejaké znečisťovanie pôdy, alebo podzemných vôd. Tak samotná starostlivosť o odpady je hlavne kompetencie miest a obcí, hej, tam SK nemajú nejakú, nejaké, nemá vlastne žiadne kompetencie, ale samozrejme, vy viete, v rámci vykonávania iných kompetencií pomáhať, hej, tomu životnému prostrediu. Aj cez napríklad územné plán, lebo SK musia robiť územno-plánovaciú dokumentáciu na úrovni kraja, preto sa nám tiež podarilo, spomeniem teraz v rámci Banskobystrického kraja zabezpečiť, aby sa nemohla konať ťažba zlata v tej Detve, hej, formou tej metódy, nebezpečnej, chemickej. Tým, že sme proste do sme, toho územného plánu dali, vlastne zákaz tejto metódy ťažby zlata, a tým pádom aj cez územný plán vie pomôcť SK tomu, aby v rámci toho územia, vlastne nebolo spôsobené nejaké takéto škody na, na životnom prostredí. Ale, ale priznám sa, priznám sa, že životné prostredie nie je nejaká moja silná téma.*

Moderátorka Tina: *Áno, áno. A čo kultúra?*

Beluský: *A, ale nie, nie, je silná téma pre SK. Kultúra.*

Moderátorka Andrea: *Ja sa, ja sa ťa ešte chcem spýtať, momentálne rezonuje nielen, nielen regio, rôzne problémy medzi občanmi, ale aj nedostatok pracovných síl v rôznych sektoroch, či už je to gastro, a zdravotníctvo, to už ani nevravím, a školstvo tak isto. Ako by si ty z pozície predsedu SK riešil túto otázku, keby nastala v tvojom kraji, v ktorom ideš.*

Beluský: *Pracovné sily.*

Moderátorka Andrea: *Áno.*

Beluský: *No, Trnavský kraj má možnože aj výhodu a zároveň to je nevýhoda, že sme veľmi blízko k Bratislavskému kraju. Bratislava, hlavné mesto, je to najviac pracovných príležitostí, a veľmi veľa obyvateľov TTSK, je to hlavne mesto Piešťany a Hlohovec, cestujú za prácou preč z TTSK a jazdia samozrejme do Bratislavy, ale tu vôbec, všeobecne v týchto malých mestách a obciach je to, je to oveľa viacej, ako napríklad iné, iné kraje, ako je Nitriansky alebo Trenčiansky, ktoré sú v poradí ďalšie najbližšie. A je to hlavne kvôli tomu, že mi v Trnavskom kraji, tie pracovné príležitosti sú na katastrofálnej úrovni. Ja poviem konkrétny príklad Piešťany, odkiaľ ja pochádzam, odtiaľ ľudia cestujú hlavne teda do Bratislavy, veľa cestujú napríklad do Nového Mesta nad Váhom to je hneď, hneď vlastne severne pre mňa najbližšie mesto, a tam je strašne veľa možností zamestnania sa. A SK majú priamo možnosť podľa mňa podporovať to, aby tí investori prišli aj do svojho kraja, hej. Lebo, samozrejme, štát môže poskytnúť nejaké pozemky, môže poskytnúť nejaké dotácie na vytvorenie nejakých priemyselných parkov, ale aj tie SK má možnosti ako podporiť príchod tých investorov do kraja. A hlavne prostredníctvom práve tých detí, ktoré vychádzajú z tých stredných škôl, lebo zamestnávateľ potrebuje samozrejme infraštruktúru, ale on potrebuje samozrejme aj ľudí, ktorí mu tu budú pracovať. A vy keď, vy keď ste samozrejme taká spoločnosť ako je automobilka, tam môže pracovať hocikto, hej, tam vám spraví školenie, naučí vás, čo máte robiť, a robíte to, hej. Ale potom sú špecializované spoločnosti, napríklad IT sektor, alebo, alebo nejaké zdravotnícke, alebo nejaké podobné, ktoré potrebujú, lebo niektoré majú konkrétne vzdelanie v tej oblasti, hej, a prostredníctvom tých stredných škôl viete pre toho investora v určitej oblasti urobiť, možno pre nejakú príležitosť tam investovať, lebo vie, že tam nájde ľudí, ktorí vychádzajú z tých stredných škôl a z toho daného odboru, a vedia vlastne sa tam potom si zamestnať.*

Moderátorka Andrea: *Prečo je v Piešťanoch práve najväčší problém v zamestnaní, keď, vieme teda, že Piešťany sú kúpeľné mesto, práve, že tam by malo rozkvitať. A ja osobne si myslím, že by to mohlo byť jeden z takých, akože najväčších ťahákov pre tých turistov aj pre, pre, aby tam ľudia mohli, ostávali pracovať, prečo, prečo, preč, kde je problém?*

48:02 – Beluský: *No, problém je hlavne v tom, že v minulosti tam pôsobila, v minulosti tam bola Tesla, hej, kde, kde sa proste vyrábali tieto čipy a tieto polovodiče. Potom tam prišla americká spoločnosť On semiconductor, ktorá tam dodnes teda je, ale už len, teda administratívna budova. A veľká časť tej výroby bola presunutá do zahraničia a to bolo, to boli tisícky pracovných miest, proste ľudí, ktorí zrazu zostali bez práce, hej. A keďže tam boli, keďže v Piešťanoch máme tie kúpele, hej, ale tie nezamestnávajú zase až toľko veľa ľudí, a mali sme tam jedného veľkého zamestnávateľa, ktorý odišiel, ktorý sa zbalil, odišiel, tak zostalo strašne veľa ľudí proste bez práce, a museli si hľadať tie pracovné príležitosti inde. Čiže tá diverzifikácia v rámci Piešťan bola, bola, hej, že, nebolo tam veľa príležitostí, veľa možno menších príležitostí, ale bola tam jedna veľká, ktorá keď odišla tak, proste to spravilo takýto problém. A iné mestá, ktoré dávali dôraz na rozvíjanie tých priemyselných parkov, napríklad konkrétne to Nové Mesto nad Váhom, tak dneska nemajú problém, lebo tam majú množstvo, veľa firiem, a keby jedna tá firma skrachuje alebo odíde, tak celé, tam máte veľa iných firiem. Čiže, ale to je skôr problém možno na úrovni mesta, hej, že sa tam nenašiel, že sa nenašiel nejaký nový dodávateľ. Lebo viete, vy tam máte, máte tam priestory.*

Moderátorka Andrea: *Áno.*

Beluský: Máte tam technológiu, máte tam ľudí, ktorí vedia tú technológiu obsluhovať, a nemáte tam žiadnu firmu, ktorá by to chcela robiť, hej, čiže to by možno aj štát vedel toto, možno by mal pomôcť, možno by tam vedel alebo mal by tam vedieť nájsť nejakého investora, ktorý by využil ten potenciál toho regiónu, a, však dneská na svete máme nedostatok čipov, hej, tu máme čipovú krízu, a my, keď máme možnosti tie čipy vyrábať, konkrétne napríklad v Piešťanoch, tam máme aj ľudí, máme tam aj technológie, máme tam skúsenosti, máme tam infraštruktúru, máme tam všetko prispôbené na výrobu čipov, a my tu proste nerobíme, tak, proste máme zahodená príležitosť.

Moderátorka Tina: Marek vieme, že tam v prvom rade kraje sa, asi každý jeden má nejaké dlhy voči štátu, a vieme, že predseda Marián Kotleba v Bystrici to dokázal. Vieš si predstaviť, že aj ty by si to vedel dokázať, tú, ten Trnavský kraj vyťahnuť, akože nie úplne zo všetkých dlhov. A povedz nám, akú máš predstavu zlepšiť hospodárenie Trnavského kraja, aby teda ten dlh bol nižší.

Beluský: Dobré, si nájdem konkrétne čísla. No, čo sa týka Trnavského kraja, tak my nie sme na tom akože úplne najhoršie, čo sa týka zadlženosti. Ale, ono sa častokrát porovnáva, lebo zákon nám hovorí, máme zák, máme nejaké zákonné limity, hej, ktoré hovoria, ako veľká zadlženosť môže byť. A tam je číslo, že to je 60% bežných, tých daňových, teda tých bežných príjmov. Nemôžete prekročiť tých 60% dlh. Čiže, keď máte napríklad 100 000 000 bežné príjmy, tak nemôžete brať viac ako 60 000 000 dlhy. Hej, ale keďže tie bežné príjmy rastú, tak potom samozrejme aj ten dlh narastie v absolútnom, absolútnom množstve. Tak podľa mňa vám to ako keby klesá, hej. TTSK, prvý problém je, že pri narastajúcich príjmoch narástol dlh, čo je podľa mňa veľmi zlé, lebo, vy hlavne, keď sa vám ekonomicky darí, tak práve vtedy by ste sa nemali zadlžovať.

Moderátorka Andrea: Áno.

Beluský: A keď príde krízová situácia, tak vtedy by ste mali využiť tie našetrené zdroje na pomoc, alebo vtedy by ste mali využiť tú možnosť sa zadlžiť. Lebo práve v časoch krízy, by mali byť, čo najviac, čo najviac hlavne jednorázových opatrení na podporu, či už podnikateľského prostredia, alebo priamo občanov, hej. Čiže ja som napríklad na úrovni parlamentu nikdy nekritizoval vládu, keď robila jednorázové opatrenia. Som vedel, jednorázové opatrenia sú potrebné, neznižujú vám dlhodobu udržateľnosť verejných financií, neza, nezvyšujú vám štrukturálny deficit, to je v poriadku. Jednorázovo treba vedieť pomôcť. A SK keď je, má tú zadlženosť, čo má z na nejakej úrovni, tak keď je kríza, tak ako pomôžete ľuďom, keď neviete si zabezpečiť dodatočné príjmy. A konkrétne pri SK je problém v tej druhej oblasti, ktorú hovorí ten zákon o rozpočtových pravidlách, a to je vyžeh, vy tá dlhová služba, koľko vlastne vy mesačne splácate, lebo ročne strácate na týchto dlhoch, lebo to nesmie ročne prekročiť 25% tej, tých bežných príjmov. A konkrétne teraz pri Trnavskom kraji je to 19,1. Čiže vlastne už len 5% sme od tej hranice. A to vlastne znamená, že žiadne budúci vedenie, v čase keď by prišla ešte nejaká ďalšia kríza, nebude vedieť si zobrať úver na pomoc pre obyvateľov. Pretože, pretože, to, dlhová služba je dnes strašne vysoká. A to je veľmi zlé. Čiže my sme teraz v krízovej situácii, kedy by sme mali dávať peniaze, avšak my naopak tie peniaze, ako si ty povedala, musíme splácať proste tým ľuďom, tým, našim veriteľom. Čiže pre mňa je absolútna priorita proste znížiť zadlženie TTSK, a znížiť aj jeho dlhovú službu, aby tam bol oveľa väčší priestor, v časoch krízy vedieť takýto spôsobom ľuďom pomôcť.

Moderátorka Andrea: Aby bola nejaká, tá rezerva

Beluský: Aby bola presne taká, aby bola rezerva. Ale to je jednoduché, lebo vy, keď máte o 40 000 000 eur to ročne viacej k dispozícii, tak viete si z toho vyradiť 10 000 000, napríklad na mimoriadne splátky dlhov. Presne to, čo robil Marián Kotleba. Proste, n nikdy nezobral všetky nadpríjmy alebo všetky tie peniaze iba na splatenie dlhov. Vždycky sme museli zabezpečiť kompetencie. Museli sme vždycky i investovať, to bol, máte investičný dlh,

potrebujete aj cesty opravovať, školy, a tak ďalej, ale zároveň viete, že vždycky vyčlenenú veľkú časť finančných prostriedkov na zníženie.

53:10 – Beluský: *A koneč, ko, konkrétne v Banskobystrickom kraji Marián Kotleba znížil dlh o 40 000 000 a Lunter ho zvýšil o 70 000 000. Čiže, proste, namiesto toho, aby tých 70 000 000 použili dnes v Banskobystrickom kraji na pomoc ľuďom, tak oni tie peniaze rozhádzali na sprostosti, kšeftíky, združenia všelijaké, hej, proste, blbosti.*

Moderátorka Andrea: *Mimovládky teraz vyplakávajú, že nebudú mať z čoho pomôcť.*

Beluský: *Presne tak, a teraz ide, teraz z, sú zvýšené ceny energií a oni kričia, že preboha, my nemáme peniaze. Tak ste si tie peniaze nemali rozbiť na hlúposti. A to sa týka aj Trnavského kraja.*

Moderátorka Andrea: *Dobre. Naša relácia sa blíži ku koncu, milí poslucháči a milí diváci. Ty, Martin, čo by si odkázal svojim voličom a obyvateľom Trnavského kraja, čo sa týka tvojho predvolebného programu. Alebo prihovor sa im a povedz im, prečo by ťa mali voliť. My vieme, že keby ja som obyvateľom Trnavského kraja, tak ťa určite volím, pretože ideš do všetkého s rozvahou a s rozumom, a s inteligenciou, čo je dneska veľmi dôležité, takže povedz našim poslucháčom.*

Beluský: *Tak, v prvom rade by som chcel vyzvať obyvateľov Trnavského kraja, aby išli voliť, to je dôležité, to je číslo 1, lebo, už koho sa rozhodnete voliť je samozrejme druhá vec, ale celkovo na Slovensku a vôbec, vyššie územné celky, alebo voľby do týchto regionálnych samospráv majú na Slovensku veľmi malú pozornosť voličov. Čiže, prosím vás, choďte voliť, choďte vystaviť účet súčasnému vedeniu. Choďte proste ukázať, že ste neboli spokojní, a v druhom, a v tom druhom kroku, keď sa rozhodnete dať možnosť mne, aby som bol ja v budúcnosti predseda SK, tak vám viem sľúbiť, že budem robiť zodpovedne, že to budem robiť vždy s úmyslom vám, obyvateľom SK, a keď si chcete prečítať viac informácií, tak, proste kliknite na stránku martinbelusky.sk, tam nájdete aj zoznam ľudí, ktorí so mnou kandidujú do župy. Viete si tam nájsť aj volebný program, konkrétne možno nejaké ďalšie riešenia, ktoré, ktoré sme sa v rámci relácie nedostali. Viete tam nájsť aj kontakt na mňa, aby ste mi mohli, prípadne, nejaké veci napísať, opýtať sa ma, budem veľmi rád k dispozícii.*

Moderátorka Tina: *Martin, ďakujem ešte raz veľmi pekne, že si prijal naše pozvanie. Budeme ti silno držať palce, aby to vyhral. Ja tiež, keby že bývam v kraji, tak ti určite svoj hlas dám. Ďakujem, teda ešte raz, veľmi pekne.*

Moderátorka Andrea: *Ďakujeme.*

Beluský: *Ďakujem aj ja.*

Moderátorka Andrea: *A veríme, že sa ešte s Martinom určite v nejakej relácii, v našom Rádiu kompas stretneme. Užite si ešte utorkový deň a počúvajte reláciu o 18, Urbaniádu. Pekný deň.*

Moderátorka Tina: *Pekný deň, dovidenia.*

53:49 – Koniec záznamu.